

Reparation og maling af vinduer og døre

Man starter med at undersøge vinduets tilstand - er tale om let rådangreb kan man bare lukke revnerne med tjærekit eller harpiksmasse. Er der derimod tale om kraftige angreb af råd og svamp, må man udskifte dele af vinduet.

Hvis karmtræet er ødelagt skæres det dårlige træ væk og der sættes nyt træ på. Udlusningen som det kaldes er udført med nyt men gammelt træ, hvor samlingen er fyldt ud med linoliekit. Linolien fra kitten trænger ind i træet og beskytter samlingen.

Mellem karm og sidestolpe tætnes med værk. Skruenhuller udfyldes med træpropper inden karmen males.

Er vinduesrammerne helt ødelagte tager man rammerne med hjem på værkstedet.

Man starter med at lave et låsebræt som fastgøres på vinduesramme, så bundstykket ikke kan give sig under arbejdet eller få det gamle kit på siderne til at revne

Skruer på beslag er rustangrebne og maling fjernes forsigtigt med f.x. en skrutrækker hvorefter skruerne skrues forsigtigt ud

Beslagene renses for gammel maling

Det gamle bundstykke er blevet sømmet 2 steder for at holde det sammen medens limen tørrerede ved sidste bundrammearbejde

Sømmene trækkes forsigtigt ud

Nu er bundstykket fri af søm og hele vinduet vendes

..og bundrammen skubbes forsigtigt ud ved brug af en træklods og gummihammer og vrides forsigtig ud

Bundrammen kan nu bruges som skabelon for ny bundramme

Her er et eksempel på kernetræ som skal bruges til at reparere med. Kernetræ der er tæt imellem årerne - mørk og lys og ovenover er der et stykke træ som man absolut ikke skal reparere med. Det er hurtigtvoksende træ og egner sig ikke til reparationer på vand- eller sneudsatte steder.

Nu er der skåret et nyt stykke bundstykke af kernetræet

Det nye bundstykke bankes forsigtigt på plads

Det der er vigtig i det nye bundstykke at kitfalsen bliver smurt 2-3 gange med kogt rå linolie - lad det stå 15-20 minutter og ikke mindst at få tørret det overskydende olie af

Der kittes nu hele vejen hen af falsen og derefter er bundstykket klar til at blive limmet

Først skal der bores ud til træpropper til lukning af skruehuller

Propperne limes forsigtigt ind i skruehullerne

Inden beslagene monteres igen i vinduesrammen, er det vigtigt at smøre underlaget for beslagene med kogt rå linolie og lade det stå og trække 15-20 min, så det kan trække ned omkring træpropperne

Bagsiden af beslagene smøres derefter med noget linoliekit inden de monteres - det betyder at træet vil suge en lille smule mere linolie, så træet bag beslagene bliver ordentlig imprægneret

Derefter kan beslagene monteres på vinduesrammen

Til slut efterbehandles bundrammen hvor den lægges ned i et bad af kogt rå linolie og skal stå og trække 15-20 min og så er vinduet fuld renoveret

Den bedste maling til vinduer er linoliemaling.

Overbehandling med linoliemaling har 2 formål - det ene er den visuelle oplevelse af bygningen og det andet er malingens beskyttende evne.

Linolie er naturligt planteprodukt fra hørfrø som indeholder 40% olie.

I gamle dage hed hør lin, deraf navnet linolie.

Linolie er et produkt der kan nedbrydes af naturen og afgiver ikke farlige stoffer som alkydmaling og den kan anvendes både inde og ude.

Alkydmaling er vandholdigt hvilket ikke er godt for træet.

Linolie beskytter træet og trænger godt ind i træet og giver god vedhæftning og linolie arbejder godt med træets bevægelser gennem årstidernes vejrlig, hvor der forekommer fugt og temperaturændringer.

Behandlingen frisker også farven gevaldigt op i modsætning til Alkydmaling som bliver til en tyk sej film for hver gang man maler og forårsager derved at fugt i træet ikke kan komme ud.

Den første behandling med linolie kræver at det stryges 3 gange, derefter skal man kun vedligeholde malingen ved kun at male en enkelt gang hver 3-5. år.

Et godt vedligeholdet vindue behøver ikke maling i mange år men kan vedligeholdes med linolie.

Vinduer kan friskes op efter nogle år med en klud med lidt koldpresset linolie.

Det er med til at vedligeholde malingen, så det ikke forvitrer så let som mange andre type vinduesmalinger-

Linolie har den gode egenskab at den udvider sig op til 20% under hærningen og fylder træets porestruktur godt ud og mange års erfaring viser også at linoliemaling følger træet bevægelse som følge af fugt og temperaturændringer.

Ulemper:

Linolien tørrer langsomt og det tager 2-3 dage før malingen er tør nok til næste behandling

Se de følgende sider der giver en trin for trin vejledning i overfladebehandling af vinduer.....

Vinduet tages ud og bringes på værksted

For at undgå glas og ramme ødelægges af stemmejernet bruges en kitlampe til at fjerne det gamle og hårde kit op med, så det nemt kan fjernes. Kitlampen placeres i det område hvor kittet skal fjernes og flyttes efterfølgende til det næste område der skal fjernes.

Efter opvarmning med kitlampen er det nemt at fjerne det gamle kit og derefter kan glasset tages ud

Derefter kan glasset tages ud

Den gamle løse maling på rammer og sprosser kan fjernes med en skraber eller med sandpapir.

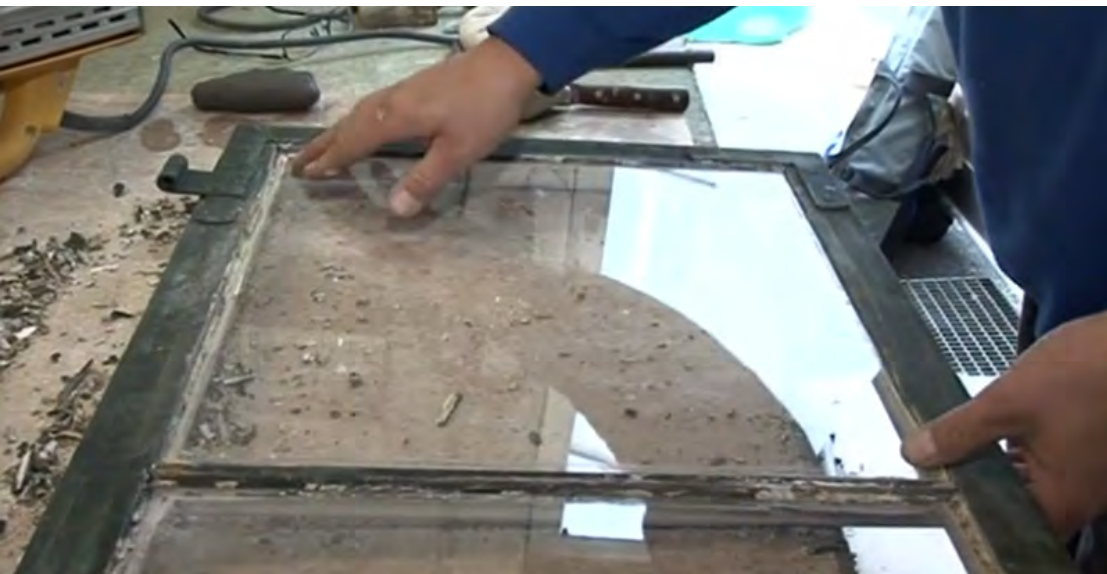
Hvis der er råd eller dårligt træ i rammen luses det ud med frisk træ.

Efter fjernelsen af al løs maling og rammerne er blevet slebet med sandpapir for bedre vedhæftning af maling - behandles rammerne med kogt koldpress rå linolie, så træet mættes inden de første gang får et lag linoliemaling

Hjørnebåndsbeslag monteres og der påføres linoliekit mellem beslag og vindue.

Glasset sættes i igen

Rammerne males nu anden og tredje gang og tørretiden mellem hvert lag er 2 døgn og efter 2-3 uger er linolien gennemhærdet og vinduesrammerne er så gode som nye.

Vinduet bør først og fremmest være lavet af kernetræ og rammen er lavet af spejlskåret træ og det gøre det meget mindre vandsugende. Her kan vi se spejlskåret træ hvor årringene løber på tværs

En anden vigtig ting er at træet har en glat overflade, dvs. at vandet kan løbe ud.

Det er også vigtigt at der er vandnæser til at lede vandet væk fra vindueskonstruktionerne

Så er der beslåningen som er hjørnebåndshængsler og hjørnebånd og de er med til at afstive rammerne sådan så det ikke synker

En anden god ting er at vinduerne altid er blevet malet med linoliemaling som trænger ind i træet, udvider sig lidt fremfor at lægge sig udenpå som en film som mange nyere malingstyper har tendens til.

Linoliemalingen arbejder godt sammen med linoliekitten.

Kitfalsen skal være godt afrenset og bør stryges med shellak inden der kittes. Ellers suger træet olien ud af kittet. Inden ruden monteres igen, lægges der en kitpølse i falsen, som ruden trykkes fast i, og som forsejler den indvendige overgang mellem glas og træ.

Det gamle vindue kan blive ligeså godt som et moderne thermovindue ved at montere forsatsvinduer indvendigt med 1 eller 2 lag glas.

Alt i alt noget som giver et godt hedhedsindtryk istedet en moderne erstatning som ikke taler samme sprog som resten af bygningen.

Det kan sammenlignes med at en fin ældre dame får nye botoxlæber- smilet stivner.